

31998L0027

L 166/51

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

11.6.1998.

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 98/27/EK
(1998. gada 19. maijs)
par aizliegumiem saistībā ar patērētāju interešu aizsardzību**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

prakse jebkādā veidā tiek īstenota; tā kā tas izraisa konkurences izkropļojumus;

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 100.a pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,saskaņā ar Līguma 189.b pantā noteikto procedūru ⁽³⁾,

(1) tā kā dažās direktīvās, kas uzskaitītas šai direktīvai pievienotajā plānā, ir paredzēti noteikumi attiecībā uz patērētāju interešu aizsardzību;

(2) tā kā mehānismi, kas pašlaik nodrošina minēto direktīvu izpildi gan valsts, gan Kopienas līmenī, vienmēr neļauj laikus likvidēt pārkāpumus, kuri kaitē patērētāju kopējām interesēm; tā kā kopējās intereses nozīmē intereses, kas neietver to indivīdu interešu uzkrāšanu, kuriem pārkāpums ir radījis kaitējumu; tā kā tas neskar atsevišķas prasības, ko iesniedz indivīdi, kuriem pārkāpums ir radījis kaitējumu;

(3) tā kā tiktāl, ciktāl tas attiecas uz mērķi izbeigt praksi, kas ir nelikumīga saskaņā ar valstu tiesību aktiem, valstu pasākumu efektivitāte, transponējot iepriekš minētās direktīvas, tostarp to aizsardzības pasākumu efektivitāte, kas pārsniedz attiecīgajās direktīvās noteikto līmeni, ja tie atbilst Līgumam un ja tos pieļauj minētās direktīvas, var tikt mazināta, ja minētā prakse izraisa sekas dalībvalstī, kur tā nav aizākta;

(4) tā kā minētie sarežģījumi var traucēt iekšējā tirgus sekmīgu darbību, jo to rezultātā ir pietiekami pārvietot nelikumīgas prakses avotu uz citu valsti, lai nepieļautu to, ka šāda

(5) tā kā minētie sarežģījumi var mazināt patērētāju uzticību iekšējam tirgum un ierobežot to organizāciju darbības jomu, kas pārstāv patērētāju kopējās intereses, vai tādu neatkarīgu valsts iestāžu darbības jomu, kuras ir atbildīgas par patērētāju kopējo interešu aizsardzību, ja tās nelabvēlīgi ietekmē prakse, kas ir pretrunā ar Kopienas tiesībām;

(6) tā kā minētā prakse bieži pārsniedz dalībvalstu robežas; tā kā ir steidzami vajadzīgs zināmā mērā tuvināt valstu tiesību aktus, kas ir izstrādāti, lai izbeigtu iepriekšminēto nelikumīgo praksi neatkarīgi no valsts, kurā šī nelikumīgā prakse ir izraisījusi sekas; tā kā attiecībā uz jurisdikciju tā neierobežo starptautisko privāttiesību normas un spēkā esošās konvencijas starp dalībvalstīm, vienlaicīgi ievērojot dalībvalstu galvenās saistības, kas izriet no Līguma, un jo īpaši tās, kuras ir saistītas ar iekšējā tirgus sekmīgu darbību;

(7) tā kā paredzētās darbības mērķi var sasniegt tikai Kopienā; tā kā tādēļ tas uzliek Kopienai saistības rīkoties;

(8) tā kā Līguma 3.b panta trešajā daļā Kopienai ir uzlikts par pienākumu nepārsniegt to, kas ir vajadzīgs, lai sasniegtu Līguma mērķus; tā kā saskaņā ar minēto pantu pēc iespējas ir jāņem vērā valstu tiesību sistēmu īpatnības, piedāvājot dalībvalstīm dažādas iespējas ar līdzvērtīgu ietekmi; tā kā tiesām vai administratīvām iestādēm, kas ir kompetentas pieņemt lēmumu par šīs direktīvas 2. pantā minēto tiesvedību, vajadzētu būt tiesīgām pārbaudīt iepriekšējo lēmumu sekas;

⁽¹⁾ OV C 107, 13.4.1996., 3. lpp. un OV C 80, 13.3.1997., 10. lpp.

⁽²⁾ OV C 30, 30.1.1997., 112. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 1996. gada 14. novembra atzinums (OV C 362, 2.12.1996., 236. lpp.). Padomes 1997. gada 30. oktobra kopējā nostāja (OV C 389, 22.12.1997., 51. lpp.) un Eiropas Parlamenta 1998. gada 12. marta lēmums (OV C 104, 6.4.1998.). Padomes 1998. gada 23. aprīļa lēmums.

(9) tā kā vienai iespējai vajadzētu ietvert lūgumu vienai vai vairākām neatkarīgām valsts iestādēm, kas ir īpaši atbildīgas par patērētāju kopējo interešu aizsardzību, pārbaudīt rīcības tiesības, kuras noteiktas šajā direktīvā; tā kā otrai

iespējai būtu jāparedz tas, ka šīs tiesības īsteno organizācijas, kuru mērķis ir aizstāvēt patērētāju kopējās intereses saskaņā ar valsts tiesību aktos noteiktiem kritērijiem;

(10) tā kā dalībvalstīm vajadzētu spēt izvēlēties vienu no šīm divām iespējām vai tās apvienot, valsts līmenī izveidojot iestādes un/vai organizācijas, kas atbilst šīs direktīvas mērķiem;

(11) tā kā attiecībā uz pārkāpumiem Kopienas iekšienē šīm iestādēm un/vai organizācijām būtu jāpiemēro savstarpējas atzīšanas princips; tā kā dalībvalstīm pēc to valsts iestāžu pieprasījuma būtu jāinformē Komisija par to valsts iestāžu nosaukumu un mērķi, kuras ir tiesīgas celt prasību tiesā savā valstī saskaņā ar šīs direktīvas noteikumiem;

(12) tā kā Komisijas ziņā ir nodrošināt šo tiesīgo iestāžu saraksta publicēšanu *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*; tā kā, līdz publicē pretēju paziņojumu, uzskata, ka tiesīgajai iestādei ir juridiskā rīcībspēja, ja tās nosaukums ir iekļauts minētajā sarakstā;

(13) tā kā dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai pieprasīt iepriekšēju apspriešanos pusei, kura gatavojas iesniegt prasību par aizliegumu, lai dotu atbildētājam iespēju izbeigt apstrīdēto pārkāpumu; tā kā dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai pieprasīt, lai šī iepriekšējā konsultācija notiktu kopīgi ar šo dalībvalstu izraudzītu neatkarīgu valsts iestādi;

(14) tā kā, ja dalībvalstis ir noteikušas, ka pusēm vajadzētu iepriekš apspriesties, pēc apspriešanās pieprasījuma saņemšanas būtu jānosaka divu nedēļu termiņš, pēc kura beigām, ja pārkāpums nav novērsts, iesniedzējam ir tiesības bez jebkādas turpmākas kavēšanās iesniegt prasību kompetentā tiesā vai administratīvā iestādē;

(15) tā kā ir vajadzīgs, lai Komisija ziņotu par šīs direktīvas darbību un jo īpaši par tās darbības jomu, un iepriekšēju apspriešanos;

(16) tā kā, piemērojot šo direktīvu, nevajadzētu ierobežot Kopienas konkurences noteikumu piemērošanu,

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Darbības joma

1. Lai nodrošinātu iekšējā tirgus sekmīgu darbību, šīs direktīvas mērķis ir tuvināt dalībvalstu normatīvos un administratīvos aktus, kas attiecas uz lietas ierosināšanu par aizliegumu, kas minēts 2. pantā un kā mērķis ir aizsargāt patērētāju kopējās intereses, kuras iekļautas pielikumā uzskaitītajās direktīvās.

2. Šajā direktīvā pārkāpums nozīmē jebkādu rīcību, kas ir pret-runā pielikumā uzskaitītajām direktīvām, kuras transponē tos dalībvalstu iekšējā tiesību sistēmā, un kas kaitē 1. punktā minētajām kopējām interesēm.

2. pants

Lietas ierosināšana par aizliegumu

1. Dalībvalstis izraugās tiesas vai administratīvas iestādes, kas ir kompetentas pieņemt lēmumus tiesvedībā, kuru uzsākušas tiesīgās iestādes 3. panta nozīmē, lai panāktu:

a) rīkojumu ar visu pienācīgo lietderību, vajadzības gadījumā ar saīsināto tiesāšanās procedūru pieprasot izbeigt vai aizliegt jebkādus pārkāpumus;

b) ja vajadzīgs, tādus pasākumus kā lēmuma publicēšana pilnībā vai daļēji veidā, ko uzskata par atbilstīgu, un/vai korektīva paziņojuma publicēšana nolūkā novērst pārkāpuma seku turpināšanos;

c) ciktāl atļauj attiecīgās dalībvalsts tiesību sistēma, lai nodrošinātu lēmumu izpildi, rīkojumu pret zaudējošu atbildētāju par maksājumu valsts kasē vai jebkuram saņēmējam, ko izraugās saskaņā ar valsts tiesību aktiem, ja tiesu vai administratīvu iestāžu noteiktā termiņā nav izpildīts lēmums, fiksētā apmērā par katru kavēto dienu vai jebkuru citu summu, kas noteikta valsts tiesību aktos.

2. Šī direktīva neierobežo starptautisko privāttiesību normas attiecībā uz piemērojamiem tiesību aktiem, rezultātā parasti piemēro tās dalībvalsts tiesību aktus, kurā noticis pārkāpums, vai tās dalībvalsts tiesību aktus, kurā ir jūtamas pārkāpuma sekas.

3. pants

Iestādes, kas ir tiesīgas iesniegt prasību

Šajā direktīvā "tiesīgā iestāde" nozīmē iestādi vai organizāciju, kura ir pienācīgi izveidota saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem un kurai ir legītīma interese nodrošināt to, ka tiek izpildīti 1. pantā minētie noteikumi, jo īpaši:

- a) viena vai vairākas neatkarīgas valsts iestādes, kas konkrēti atbild par 1. pantā minēto interešu aizsargāšanu dalībvalstīs, kur pastāv šādas valsts iestādes, un/vai
- b) organizācijas, kuru mērķis ir aizsargāt 1. pantā minētās intereses saskaņā ar to valstu tiesību aktos noteiktajiem kritērijiem.

4. pants

Pārkāpumi Kopienas iekšienē

1. Katra dalībvalsts veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka gadījumā, ja pārkāpuma izcelsme ir šajā dalībvalstī, jebkura tiesīgā iestāde no citas dalībvalsts, ja pārkāpums skar intereses, kuras aizsargā minētā tiesīgā iestāde, drīkst vērsties pie 2. pantā minētās tiesas vai administratīvās iestādes, uzrādot 3. punktā minēto sarakstu. Tiesas un administratīvās iestādes pieņem šo sarakstu kā pierādījumu par tiesīgās iestādes juridisko rīcības spēju, neierobežojot to tiesības pārbaudīt, vai tiesīgās iestādes mērķis attaisno tās veiktos pasākumus konkrētā gadījumā.

2. Attiecībā uz pārkāpumiem Kopienas iekšienē un neierobežojot citām iestādēm saskaņā ar valstu tiesību aktiem piešķirtās tiesības, dalībvalsts pēc savu tiesīgo iestāžu pieprasījuma paziņo Komisijai, ka šīs iestādes ir tiesīgas iesniegt prasību saskaņā ar 2. pantu. Dalībvalstis informē Komisiju par šo tiesīgo iestāžu nosaukumu un mērķi.

3. Komisija sagatavo 2. punktā minēto tiesīgo iestāžu sarakstu, precizējot to mērķi. Šo sarakstu publicē *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*; izmaiņas šajā sarakstā publicē nekavējoties, atjaunināto sarakstu publicē reizi sešos mēnešos.

5. pants

Iepriekšēja apspriešanās

1. Dalībvalstis var ieviest vai paturēt spēkā noteikumus, ar kādiem puse, kura gatavojas prasīt aizliegumu, var sākt šo procedūru tikai pēc tam, kad tā mēģinājusi panākt pārkāpuma izbeigšanu, apspriežoties vai nu ar atbildētāju, vai arī ar atbildētāju un tās dalībvalsts tiesīgo iestādi 3. panta a) apakšpunkta nozīmē, kurā prasa aizliegumu. Dalībvalsts ziņā ir nolemt, vai pusei, kas prasa aizliegumu, ir jāapspiežas ar tiesīgo iestādi. Ja pārkāpuma novēršanu nepadara divās nedēļās pēc apspriešanās pieprasījuma saņemšanas, attiecīgā puse var iesniegt prasību par aizliegumu bez turpmākas kavēšanās.

2. Par dalībvalstu pieņemtajiem noteikumiem, kas reglamentē iepriekšēju apspriešanos, paziņo Komisijai, un tos publicē *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*.

6. pants

Ziņojumi

1. Reizi trijos gados un pirmo reizi ne vēlāk kā piecus gadus pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs direktīvas piemērošanu.

2. Pirmajā ziņojumā Komisija pārbauda jo īpaši:

— šīs direktīvas darbības jomu saistībā ar to personu kopējo interešu aizsardzību, kuras veic komerciālu, rūpniecisku, amatniecības vai profesionālu darbību,

— šīs direktīvas darbības jomu, kas noteikta pielikumā uzskaitītajās direktīvās,

— vai 5. pantā minētā iepriekšēja apspriešanās ir palīdzējusi efektīvi īstenot patērētāju aizsardzību.

Vajadzības gadījumā šim ziņojumam pievieno priekšlikumus par šīs direktīvas grozījumiem.

7. pants

Noteikumi plašākām prasībām

Šī direktīva neliedz dalībvalstīm pieņemt vai paturēt spēkā noteikumus, kuru mērķis ir valsts līmenī piešķirt tiesīgajām iestādēm un jebkurai citai attiecīgai personai plašākas tiesības iesniegt prasību.

8. pants

Īstenošana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvi un administratīvi akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības ne vēlāk kā 30 mēnešus pēc tās stāšanās spēkā. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

Kad dalībvalstis pieņem šos pasākumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarīt šādas atsauces.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmu to tiesību aktu noteikumus, ko pieņēmušas jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

10. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

9. pants

Stāšanās spēkā

Briselē, 1998. gada 19. maijā

Eiropas Parlamenta vārdā —

priekšsēdētājs

J. M. GIL-ROBLES

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

G. BROWN

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*.

PIELIKUMS

TO DIREKTĪVU SARAKSTS, UZ KURĀM ATTIECAS 1. PANTS (*)

1. Padomes Direktīva 84/450/EEK (1984. gada 10. septembris) par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz maldinošu reklāmu (OV L 250, 19.9.1984., 17. lpp.).
2. Padomes Direktīva 85/577/EEK (1985. gada 20. decembris) par patērētāja aizsardzību attiecībā uz līgumiem, kas noslēgti ārpus uzņēmuma telpām (OV L 372, 31.12.1985., 31. lpp.).
3. Padomes Direktīva 87/102/EEK (1986. gada 22. decembris) par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz patēriņa kredītu (OV L 42, 12.2.1987., 48. lpp.), kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 98/7/EK (OV L 101, 1.4.1998., 17. lpp.).
4. Padomes Direktīva 89/552/EEK (1989. gada 3. oktobris) par dažu tādu televīzijas raidījumu veidošanas un apraides noteikumu koordinēšanu, kas ietverti dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos: 10. līdz 21. pants (OV L 298, 17.10.1989., 23. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 97/36/EK (OV L 202, 30.7.1997., 60. lpp.).
5. Padomes Direktīva 90/314/EEK (1990. gada 13. jūnijs) par kompleksiem ceļojumiem, kompleksām brīvdienām un kompleksām ekskursijām (OV L 158, 23.6.1990., 59. lpp.).
6. Padomes Direktīva 92/28/EEK (1992. gada 31. marts) par cilvēkiem domāto zāļu reklāmu (OV L 113, 30.4.1992., 13. lpp.).
7. Padomes Direktīva 93/13/EEK (1993. gada 5. aprīlis) par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos (OV L 95, 21.4.1993., 29. lpp.).
8. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 94/47/EK (1994. gada 26. oktobris) par pircēju aizsardzību attiecībā uz dažiem aspektiem līgumos, saskaņā ar kuriem pērk tiesības uz laiku izmantot nekustamo īpašumu (OV L 280, 29.10.1994., 83. lpp.).
9. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 97/7/EK (1997. gada 20. maijs) par patērētāju aizsardzību saistībā ar distances līgumiem (OV L 144, 4.6.1997., 19. lpp.).

(*) 1., 6., 7. un 9. direktīva ietver īpašus noteikumus par pasākumiem saistībā ar aizliegumiem.